

med statsvitere og nisortikere fra britiske, belgiske, sveitsiske, amerikanske, danske, svenske og kanadiske universiteter. Samtidig fikk vi innblikk i og anledning til å kommentere forskning som pågår ved alle disse lærestedene.

Det dreier seg ikke bare om forskning som vurderer betydningen av organisasjoner som Røde Kors eller Amnesty International, men også om organiserte forbrukerinteresser og deres innflytelse på regler for produktikkerhet - for ikke å snakke om hvordan Det internasjonale handelskammer påvirket internasjonale skatteregler mellom første og andre verdenskrig.

■ Hvorfor er kunnskap om slike ting og sammenhengene mellom dem, viktig?

Det kan gis mange begrunnelser, for NGO-er eller «ikke-statlige organisasjoner» har betydning for alt fra internasjonal klima- og ener-

■ For mange kan en begrunnelse som er «nærere» kanskje virke mer overbevisende: Internasjonale NGOer er tunge aktører innen idretten, de fremmer rettslig utvikling med betydning innen ulike deler av jussen.

De påvirket, oftest gjennom FN-systemet, normer som har betydning for sosialt arbeid blant barn, unge og eldre, eller innen utdanning. De setter søkelys mot maktmisbruk, korrupsjon og mahaivirksomhet.

■ Norske studenter og forskere som beskjeftiger seg med temaet NGOer i internasjonal politikk, steller derfor ikke bare med aktuelle prosesser «i utlandet». Vi utvikler kunnskap som angår lokale forhold i både Øyer og Burundi, og som viser globale, historiske sammenhenger.

Lederen for workshopen i London hadde gått grundig inn i virk-

En grunn har vært behovet for kvalifisert arbeidskraft i alle lokalsamfunn. Lærere, sosionomer, ingeniører, syke- og vernepleiere, regnskaps- og markedsførere - for ikke å snakke om profesjonelle ledere - trengs jo overalt.

En annen og minst like viktig grunn er at lærestedene, når de lykkes med å oppfylle «universitetsideen», virkelig kan fungere som sentre for utvikling av kunnskap som man ofte ikke vet at man trenger. «Universitetet» forener mange ulike vitenskaper og faglige disipliner, og skaper muligheter for koplinger mellom dem.

Vårt eget felt, internasjonale studier, har ikke minst vokst fram ved sterke universiteter på små steder. Verken St. Andrews i Skottland eller Aberystwyth i Wales er nærmere Jordens navle enn Lillehammer.

■ Høgskolen i Lillehammer har

GLOBALT: Medarbeiderne på Høgskolen i Lillehammer setter Lilihammer inn i et globalt perspektiv. Illustrasjonsfoto

som lærested en bred samfunns- og mediefaglig profil.

Vår egen forskning og studieprogrammet Internasjonale studier med historie faller naturlig inn i denne profilen.

Kunnskap om hvordan ideer innen internasjonal organisering og annen politikk er utviklet, spredd og realisert historisk, og om hvordan det samme skjer i dag, griper inn i hele HiIs fagportefølje og samfunnsoppdrag.

Det er tale om prosesser som har stor betydning lokalt, og der et mangfold av enkeltpersoner,

organisasjoner og regjeringer er deltakere.

■ I «Lilihammer» er Frank, alias Little Steven, en flyktning som konfronteres med et nytt hjemlands institusjoner - han møter NAV! I tillegg møter han kulturelle normer slik de framtrer i gatebildet hos oss.

Alt dette gir oss en god latter. Den blir ikke dærligere av å se den amerikanske gangsteren og lokal-samfunnet med dets småkjettinger i et videre, globalt perspektiv!

Språkåret - FN-dagen

24. oktober er FN-dagen. Dei foreinte nasjonar blei etablerte i 1945 av 51 land og består i dag av 193 medlemsland. Det er mange land og mange språk.

Seks språk er offisielle FN-språk: arabisk, kinesisk, engelsk, fransk, russisk og spansk. Disse er blant dei tretten mest talte språka i verda. FN har mange arbeidsområde og står blant anna også bak menneskerettslæringa: 30 fråsegnar om kva ein meiner bør vere grunnleggjande rettार for alle menneske i verda. Ifølgje Wikipedia er menneskerettslæringa omsett til over 330 språk, og har dermed Guinness-rekorden som det doku-

mentert som er omsett til flest språk.

Alle menneske i verda snakkar vanlegvis eitt eller fleire språk, og språk er heilt openbert det viktigaste verkmiddelet i all menneskeleg kommunikasjon, og ikkje minst når det gjeld «krig og fred og sånn». Språk opnar dører, men språk kan òg bygge murar. Menneskerettane er viktig for alle og den enkelte, og då er det viktig at ein skjønner innhaldet i det som står i denne erklæringa eller fråsegna. Sånn sett spørst det om at ein skal skryte av at menneskerettslæringa kom i Guinness-rekordboka med ca. 330 språk, når

det finst mange tusen språk i verda.

Kan ein rekne med at alle menneske i verda, frå alle dei mange tusen språksamfunn, forstår minst eitt av dei 330 språka som fråsegnene omsette til? Og er det nok at ein kan lese fråsegnene på eit anna språk, eller bør alle ha tilgang til ein versjon som er skriven på det språket ein sjølv kan best?

Innleiinga til menneskerettane står det (Wikipedia, nynorsk): «Frå segna må alltid vere i tankane til den einstidige og dei styrande og få dei til å styrkje vordnaden for rett og friedom gjennom undervisning og oppseding. Dei skal syte for at fråsegna blir allment kjend og

etterlevd både i medlemslanda og i tilsynsomsråda, og arbeide trufast med dette både på nasjonalt og internasjonalt grunnlag.» Korleis kan noko «alltid vere i tankane» viss det ikkje er på eit språk ein er trygg på?

No er jo dei fleste lesarane bokmålsbrukarar, og då er det kanskje naturleg å få denne teksten på bokmål (FN-sambandet): «... for at hvert individ og hver samfunnsmyndighet, med denne erklæring stadig i tankene, skal søke gjennom undervisning og oppdragselg å fremme respekt for disse rettigheter og friheter, og ved nasjonale og internasjonale tiltak å sikre at de

blir allment og effektivt anerkjent og overholdt både blant folkene i medlemsstatene selv og blant folkene i de områder som står under deres overhøyhet.»

Nokon trivst nok best med den eine versjonen, og nokon med den andre. Det viser kor viktig språk er, og kor viktig det er at relevant informasjon på ein eller annan måte er tilgjengeleg på det språket ein kan best. Og då kan ein kanskje hugse på at det er ingen språk som er betre enn andre. Det beste språket er alltid det ein sjølv forstår best.

Jens Haugan,
Hannar

